

ШУМАДИНЦА,

ЛИСТЪ ЗА

КНЪИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ и. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V.

Овай листъ излази на табаку Вторникомъ и Петкомъ. Цѣна му е за три мѣсеца 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 5, крайц. за трипутъ.

№ 6.

С Л О В О,*ковъ в приликомъ славе Лицейске на Св. Саву т. г. овогодшній ректоръ г. Райко Лешанинъ говорио.***ВИСОКОПРЕОСВЕЩЕННЫЙ ВЛАДИКО!
И ЦѢЛО ВИСОКОПОЧИТАЕМО СОБРАНИЕ!**

На данашнѣмъ торжеству падаю ми на память оне рѣчи Лукіана Мушицкогъ:

„Не само вѣромъ ты но и дѣломъ славись
Ишту люди, царь и Богъ“

Никадъ удесніе, и нигди сходніе небы се могле ове рѣчи митроносногъ поете србскогъ, са онимъ истимъ жаромъ и одушевленіемъ, съ коима ѿ онъ негда на србскій народъ управіо, повторити, као на овомъ мѣсту и на данашнѣмъ дань, кога овай храмъ муза у славу првогъ просветителя србскогъ, у присутствіи овако сайногъ круга високи гостію, са смиреннымъ духомъ и благодарнимъ срцемъ торжествуе.

Никадъ ове паметодостойне речи, коє є превелика любовь къ слави и напредку србскогъ рода, перу найузвищеніегъ србскогъ поете диктирала, нису више одека кодъ србскогъ народа нашле; никадъ светый Савва, од како се кодъ Срба слави, ніе болъ у самомъ дѣлу прославльнъ, као у овой години.

Мыслимъ да неће никомъ одъ Високопочитаемы гостію непознато быти, шта є скороизтекша година за просвету србскомъ народу донела. Но я се и опеть немогу уздржати, да оно на данашнѣмъ торжеству неспоменемъ, и колико ми невѣштина моя допустила буде, презнесемъ, што се на постиженъ оне цѣли клони, коіой є првый Просветитель србскій, кога данась мы овде паметь торжествуемо, основъ положіо.

Усредъ данашнѣи критичны политичны обстоятелства, кадъ се по цѣлой Европи и Азиі само ратни глагови оре, кадъ є свакій цѣло свое вниманіе на то управіо, и жельно очекуе, да чуе, оне ли мира быти, или ће се іошь жешій и пространіи рать продужити, Светлый Князь нашъ и Правительство Србско, имаюћи увекъ бла-

го србскогъ народа у виду, и сматраюћи на ползу наука, кою оне данась свету приносе; увѣрено, да умѣтности, науке и художества данась найвећу ролу у свѣту играю и овимъ владаю, нису се нимало узтезали озбиљно побринути се о довольнимъ средствама, коя овой цѣли воде.

Да неспоминѣмъ овде ону знамениту суму одъ 6125. фор. сребра, кою є Високосл. Правительство на природословне кабинете овогъ заведенія пре краткогъ времена опредѣлило; да неговоримъ о толикимъ младићима коє є Правительство као обично и у овой години, на изученъ воены и други виши наука у разне државе послало; да прећутимо и ону знамениту суму, кою Правительство на подпомаганъ сиротны добры ученика сваке године дає; као напоследку и ону високу идею, коя є Правительство Србско покренула, да млоге србске синове, на изученъ разны заната у страну државу пошлѣ. Обогаћенъ Лицея са одѣленіемъ природословны наука, военна академія, общеполезна економна школа у Топчидеру, спадаю у мало старію кронику просвѣтногъ напредка у Србиі. Другій є много већій и много знаменитія коракъ, кои є Правительство србско на ползу народногъ просвѣщенія учинило. Ова знаменита полза состои се у недавно изищавшой уредби, съ коіомъ се прирезъ за основне србске школе, одъ сваке порезке главе, Свештеника и Чиновника по 2. цв. годишнѣ опредѣлява. Систематизиранъ и повишенъ плате учителяма основны школа, као и у изгледъ постављено заведеніе педагогичне школе, у коіой ће се србскій синове за добре и способне учитель и наставнике приправляти. Овамо принадлежи далъ и друга намѣра за осниванъ фонда, изъ когъ ће се већє изслужени и изнемогли учителя, као и нѣюва деца и удовице подпомагати и издржавати. — У истомъ духу управльнъ є одъ стране Правительства еданъ позивъ на народъ србскій у смотренію Свештенства, духовны наши пастира и наставника, и можемо се надати, да ће се свакій Србинъ нѣму радо одазвати. — Поменути наредба смѣрена є единствено на побольшанъ основны србски школа, нѣой се свакій Србинъ и правый родолюбаць свесрдно радовати мора, нити ће се мыслимъ икои наћи, коме ће немило и тешко быти, да тако малу жертву годишнѣ, на олтарь общегъ просвѣщенія за свою браћу и свою дѣцу жертвує.

Нормалне или основне школе не само што су праве народне школе, у којима се не поедини, но цѣло народъ изображава, не само велимъ што су оне изворъ народногъ воспитанія, главный живаль и душа народногъ просвѣщенія, оне су главный основъ свакогъ вишегъ изображеня и наука, на коме се човекъ даль усавршавати може.

Ја небы быо радъ упуштати се овде да говоримъ о нужности и ползи наука и школа, нити ласкамъ себи, да бы могао а и знао све оне користи, које оне данасъ свѣту приносе, и близу поброяти и оцѣнити. Научени ужеви, одъ како е книжеводства, довольно су о томъ говорили и писали. Неоцѣнима полза њиова већ е данасъ и најпростіемъ човеку довольно позната и одъ цѣлогъ свѣта припозната.

Данасъ е већ и свакомъ нашемъ селяку добро познато, да се београђанинъ са крагујевчаниномъ или алексинчаниномъ преко једне танке бакарне жице у једномъ тренутку разговарати може. Сваки е Србинъ већ видио или чуо, како једна парна справа по 10 пуны лађа съ необичномъ брзиномъ узъ Дунавъ вуче, како су люди преко мора сувъ и удобанъ путь начинили, како желѣзнице, у којима водена пара по 100 пуны кола, које као мале куће изгледају, съ таквомъ брзиномъ вуче, да бы изъ Алексинца у Београдъ за 4 сата доћи могли. Како једна справа такве послове ради, н. пр. Тка, преде што човечія рука и хиљаду руку небы могла урадити; како се на лађама више облака у висину пеню и по 500 хватій у утробу земљь спускају, да злато и друге метале траже, изъ кои разне справе за човечію удобность граде; како крозъ непроходне горе и брегове прокопава, да себи удобанъ путь начине. Оваковы и хиљада други важни примѣри морали бы се пре неколико столећа као нешто пресестественно и као чудо появити, а данасъ иј већ сваки држи за обичне ствари. А кои е све то пронашао и начиніо, ако не научени люди. Ја ћу овде само оно навести, што е нашъ безсмртный пѣваць Сима Милутиновић у Србијанки казао:

„Безъ науке човека е пола,
У мудраца четворе су очи,
Те провиђа даль одъ обична.“

Но као што смо горе казали, основне су школе главна основка и темель свакогъ вишегъ изображеня и наука, зато е прека потреба была, да се наше основне школе добро устрое.

Но шта значи добре школе имати? и како ће се болъ оне устроити, ако се не постарамо да добре и способне учитель и наставнике набавимо. Ове пакъ моћи ћемо текъ онда набавити ако иј, добро платимо, ако њиово и њиове фамилије уживанъ осигурамо. Ђръ ни једанъ добаръ и способанъ човекъ неће се учительства примити, пакъ да сиротуе и гладуе, да му фамилија после њгове смрти прося. Мислимъ, неће се ни једанъ наћи, кои бы мислио, да е право, да му другій бадава дѣцу учи и воспитава, исто тако као што и съ друге стране неможемо ни помислити, да ће се ко наћи, кои бы желіо, да му онај синове учи и воспитава, кои се за највѣтнію награду прими, па макаръ какавъ онъ быо, ѡръ бы онда испало по оной ербской пословици:

Погоди се зао у горега,
Газда слугу зло рани,
А слуга му јоште горе ради.

За добре цѣли зактеваю се и добра средства, са досадашњимъ добровольнимъ прилозима ова се цѣль не могла постићи, а не ни служило на честь свима Србима; да оно, што е најважније и најсветіе, са милостиньомъ и прошњомъ да издржаваю. Најболъ е и најправедније да оно, што се на обшту ползу коими, такође сви скупа и подпомажу. „Гди е слога ту е Бога“ каже мудра ербска пословица.

Треба дакле сваки Србинъ и сви уобште горепоменутой уредби свесрдно да се радуемо, и ону племениту и најпохваледостойнию намѣру Светлогъ Княза и Правительства ербскогъ сложено да подпомажемо; ѡръ се текъ онда можемо надати, да ће цѣль сигурно постигнута быти. Што једномъ не, то ће свима могуће быти.

Камъ и камень саставляю стѣну,
Капъ и капля производе пѣну,

каже намъ безсмртный Милутиновић. Но доста о томъ. Ја самъ увѣренъ да ће сваки заједно самномъ овако мислити.

Ја се садъ на васъ обраћамъ, врстни ербски синови, на васъ любимци овогъ храма просвете. На васъ и на цѣлу младежъ ербску обраћамъ се, на васъ са онимъ рѣчма Фрушкогорскогъ Архипастира, поете и философа,

„На васъ погледа младежи цѣлый свѣтъ,
Одъ Васъ чека то Неманъ тиха сѣнь“

Обраћамъ се и позивамъ васъ, да и вы овой обштой, единственно на вашу срећу смѣреной желъи и тежњи, у помоћ притечете. Безъ вашегъ саучастія сви бы труди суетни испали. Одъ Васъ се ништа више не зактева, него да вашъ трудъ положите. Једина крѣпка воля и прилѣжаніе нужно вамъ е, да подъ сѣнкомъ дрвета слободы ербске, које е драгоцѣномъ крви отцева и предака ваши одкупљно, заливано и одгајно, богатый плодъ сабирате. О ја самъ увѣренъ, да и вы сви самномъ овако мислите. Напредъ дакле, употребите цѣло вашъ трудъ и прилѣжаніе, покажите Свѣтломъ Князу и Правительству ербскомъ, засведочите отцевима вашимъ и цѣломъ народу ербскомъ, да нису съ кривимъ зноемъ учинѣне жертве на недостойне употребили. Покажите да сте достойни потомци велики ваши предака. Засведочите свѣту, да Србинъ не само на бойномъ полю, него и у миру, на полю науке и художества великий и славанъ быти може. Ваша слава залечиће оне ране, које су на Косову, Мишару, Неготини и Делиграду крвљу процуриле. Благородный зной труда вашегъ быће светый елей, кои ће мртве кости, за слободу падши юнака ербски у гробовима, помазати и подкрѣпити. Съ вашимъ напредкомъ веселиће се и у правомъ смислу славити првый Архиепископъ и Просветитель ербский, Св. Сава, на млога и премлога лѣта!

Плавша изъ Намыра.

(продужено)

Плавша е похутао и добро упрео очи на Калдейца, да бы се и онъ садъ съ неизбѣжномъ забуномъ Калдей-

ца увеселявао. Но Калдеаць нимало се ніе у лицу измѣнио, и рекне сасвимъ мирно: „Я ћу вамъ то драговољно учинити.“ После опетъ окрене разговоръ о сѣйнимъ наукама и чуднымъ догађаима нѣговимъ.

Господинъ Плавша едва око по ноћи устане одъ астала и хтѣде се опростити. Изъ сажаленя ніе хтѣо велехвальивога Калдейца на оны 5000 франака опоменути, и быо е задовољанъ съ пріятномъ забавомъ, кою е ово вече съ нѣимъ уживао. Премда е онъ догађай онай съ мѣницомъ измыслио, само да волшебника на искушенѣ метне; ништа манѣ Калдеаць га замоли, да за еданъ тренутакъ пречека; оде у другу собу, донесе четири кесе съ новцима и метне ѿ на асталъ; после заповѣди едномъ служителю, да съ фенѣромъ Плавшу до куће одпрати, а другоме, да новце за нѣимъ носи.

Плавша упрепасти се. Онъ му благодари и опрости се. Служители одпрате га до куће, гдѣ га е већ нѣговъ служитель чекао; предаду му затимъ новце и врате се натрагъ.

11.

Овай прекообичайный догађай ніе никако дао Плавши спавати. Онъ е почео садъ вѣровати и што ніе за вѣрованъ.

Кадъ се сутра данъ прилично подоцканъ пробуди, прва му е мысао была о Калдейцу, коя е пре тога свагда была о Жакелини. Садъ трезвеніи него юче, види да га е мнимый онай господинъ одъ триста двадесетъ година очевидно за луду држао, и да му е умѣсто съ 5000 франки по свой прилици съ пескомъ и оловомъ напуњне кесе послао. Онъ ніе смѣо кесе да отвори, да бы у koliko толико срамоту свою поштедіо. Али любопытство најпослѣ нагна га. Но како се упрепасти, кадъ види у мѣсто песка и олова у свакој кесици по 50 дуката новы, као да су садъ изъ ковнице изишли.

„Ништа друго него лажљивъ новаць!“ помисли у себи, и узме теразіе коима се злато мѣри; сваки е новаць имао подпуну мѣру. Пошлѣ нѣколико комада златару, овай ѿ прими подпуно,

Садъ текъ стане Плавши паметь. О истини ніе се могло већ двоумити, да ће сокровиште по казиваню Калдейца, наћи, кадъ му е онъ іоштѣ напредъ у име овога нѣшто исплатіо. И шта бы овога странца побудило, да онъ съ г. Плавшомъ шалу проводи? Нешто мора у ствари быти. Плавша садъ заключи, да Калдейцу искрено свою нужду одкріе, то естъ: да му каже за свою тугу, за любавъ са Жакелиномъ и за желю нѣову.

Онъ одма истога ютра оде г. Абубекеру. Старый овай господинъ, за кога нико не бы могао казати, гледѣи на нѣгову живость и окретность, да има триста и двадесетъ година, прими Плавшу врло пріятельски. „Есте ли вашу мѣницу исплатили?“ запыта онъ. Плавша исповѣди, да е онъ свога непознатогъ пріятеля съ мѣницомъ само искушати хтѣо, замоли га за опрощенѣ, и обећа се да ће му садъ све тайне свое одкрити. Ко е и учини; исприповѣда одъ слова до слова о ладнику, о ученю, о превари са надписомъ за сестре Бовичини, о любави са Жакелиномъ, о гордости ѣенерала Фано-а и како е надежду изгубіо, да ће некада ону кою любі, за жену добити моћи.

Калдеаць е све ово пажљиво слушао. „Пріятелю,“ рекне онъ најпосле, почемъ е о нечемъ размишљавао, „зашто очаявате? Дигните оно сокровиште и купите какве земљ съ лѣпимъ приходомъ; заиштите тада као богатираць ѣрку одъ ѣенерала, и онъ вамъ е зацѣло неће одрећи.“

„Али немойте ме врати съ тимъ сокровиштемъ?“ рекне Плавша.

„Какву бы я користъ имао одтудъ, кадъ бы васъ варао? Напротивъ, вы сте мене съ вашомъ мѣницомъ преварили. То нисте требали да чините. Вы закоснявате тимъ, што ваше благо недижете, за нѣколико дана, а може быти и неколко неделя, а тимъ се све више удалявате.“

Плавша боріо се самъ собомъ између сумнѣ и поузданости.

„Но шта ћу чинити пре, него што съ вама поѣмъ?“ запыта после нѣкога времена.

„Вы ћете уредити ваше домаће послове, никомъ немойте о нашей намѣри говорити, и кажите, да збогъ ваши трговачки послова морате путовати. А најболѣ е, да продате ѣутуре вашу трговину; еръ кадъ се дочепате блага, нећете такове ситнаріе потребовати. Или подайте ваше иманѣ каквомъ пріятелю на сохраниеніе.“

„Заръ и Жакелини ништа да некажемъ?“

„Можете іој казати, да ћете одлазити, да поуздану надежду имате, да ћете скоримъ у томъ станю быти, да шо за жену испросите; али ништа о сокровишту неговорите.“

„Па кадъ мислите да путуемо?“

„Я самъ само іоштѣ за три дана у Намыру.“

Плавша обећа се, да ће се на путь спремити. И кадъ е у своіой соби самъ быо, помысли у себи, „Па шта управо я рескирамъ? Небуде ли Жакелина моя, шта ми е онда одъ цѣлогъ свѣта? Я ћу благо да ископамъ.“

Чимъ е три дана протекло, быо е готовъ; Жакелину е о своемъ пугу извѣстіо, и са хиляду заклетвій, како се надеждомъ пита, да ће се најрадостніе опетъ састати, растане се, а свой дуѣанаць затвори.

Онъ сѣдне съ Калдейцомъ заедно у кола и оде изъ Намыра; но не преко данъ, но у по ноћи. Како е на саборной цркви избіло дванаестъ сатій, кочіашъ Абубекеровъ ошине конѣ.

12.

Калдеаць остао е и на пугу исто онако велехвальивый, безпристрастный и поузданный, као годъ што е и у гостионици у Намыру быо. Цѣо данъ путовали су непрестанце у затворенимъ колима, а конѣ су мѣняли. Време е было магловито и кишовито. Шта више, ели су и пили у колима. Увече у помрчини стану предъ едну ловачку кућу у шуми. Ловаць у доста изношенимъ хальинама обученъ, дочекао путнике и одведе ѿ собу, гдѣ су прозори поготову сви разлупани и съ артиомъ излепљени были, а застирачи, кои су нѣкада скупощни были садъ иструнути, висили су као крпѣтине; онъ наложи одма оцаклю. Служитель Калдейца донесе вино и ладна ела, а ловаць е међутимъ са своимъ слугомъ душеке на землю простирао, гдѣ ће путници спавати.

„Обемо ли овдѣ преноћити?“ запыта Плавша, гледаюћи доста збуњно по соби, ерѣ му се нимало ніе свидіо квартирѣ.

„Десетѣ кораклаа одстоє одавде развалине Валерѣи-Дезанша. У поноћи, ни пре ни после, морамо тамо бити. Дай да се мало овдѣ кодѣ ватре поднасіемо и подкрѣпимо.“

Плавша є одѣ стра као прутѣ дрктао. Све страшне приче и чудновата появљена падну му на єданпутѣ на паметь, за коя обично кажу, да се при копаню новаца указую. Онѣ упыта: „Обемо ли и мы овакова появљена видјати?“

Калдеацѣ смѣшећи се, мане главомѣ и рекне: „То є лудорія! Зарѣ се вы плашите бабски гатка?“

Они су прекратили дугу зимну ноћ уколико толико сѣ виномѣ и разговоромѣ. Но Плавша кое што преѣшаниѣ ноћи ніе спавао, кое одѣ пута быо є врло уморанѣ. Калдеацѣ є свакиѣ начиномѣ гледао да му санѣ сѣ чудноватимѣ приповѣдкама растера.

Кадѣ се већѣ приближила поноћѣ, онда є и Калдеацѣ озбиљниѣ быо, и почемѣ є видіо, да є Плавшу санѣ сасвимѣ обузео, стане предѣ нѣга и рекне му: „Вы ме досадѣ иначе нисте вальда ни у чемѣ обманули? — Садѣ можете и сами себи а и мени у развалинама на штету бити.“

„Я васѣ увѣравамѣ на мою честь,“ рекне Плавша, „да осимѣ оне мѣнице кою самѣ — —“

„И то є было доста зло. Ваше дреманѣ у овако знаменитомѣ и одсудномѣ часу, што се ваше среће тиче, мене сасвимѣ у подозренѣ доводи. Я самѣ истый овакавѣ случай већѣ доживіо, кадѣ є некій єданпутѣ, чимѣ є новце ископао, у несвестѣ пао, и у овомѣ станю чечирѣ неделѣ дана остао.“

„Ахѣ то є страшно!“ повиче Плавша.

„Ніе то башѣ тако страшно за оногѣ спавача, кои у несвестѣ падне; ерѣ онѣ тада најпріятніє и најмилиє снове на свѣту има, и ништа друго небы желіо, него да се никадѣ изѣ овогѣ сна непробуди. Али мене є гризло, што самѣ морао чекати, докѣ се неосвѣсти и пробуди.“

„А єсу ли новци при свемѣ томѣ ископани?“ запыта Плавша далѣ.

Калдеацѣ погледи у сатѣ, мане главомѣ на Плавшу да ћути, и да за нѣмѣ иде; запали потайный фенѣрѣ и сиѣ сѣ басамака доле. Плавша є за нѣмѣ ишао, но тако дремљивѣ, да ніе знао шта є чиніо. Идући овако

крозѣ шуму, доћу до неки развалина. Калдеацѣ да знакѣ окомѣ да се овдѣ благо налази. Докѣ є мећутимѣ Калдеацѣ спрамѣ фенѣра нѣку кнѣигу читао, Плавша се већѣ быо на зидѣ наслоніо и намѣстіо да спава. Онѣ тврдо заспи, а Калдеацѣ є іошѣ єднако читао.

(продуженѣ слѣдує).

ЄДНА ЧУДНОВАТА ЖИВОТИНЯ.

Єдне французске новине доносе слѣдуюћий чудноватый случай при копаню Тунела лагума у Французской, коя ће желѣзницу одѣ Сендїєцера и Нанси саюзити, одкривена є єдна за науку врло важна животина. Радници, кои су єдну стѣну разбили, усмотре у єданпутѣ єдно животно чудноватогѣ изгледа, гди изѣ рупе у стѣни изиѣе. Ово животно текѣ што є после неколико корачаи на светлостѣ дошло падне на земљу, и после єдногѣ промукло одѣ себе чувеногѣ писка, сконча свой живото предѣ зачућенимѣ раденицима. Ова чудновата животина има врло дугѣ вратѣ, дугу са зубима снабѣвену клювицу. Четири високе са финомѣ кожицомѣ састављєне ноге одѣ кои свака по четири оштра, закукаста прста има. Ове су ноге по свой прилици поменутомѣ животногѣ место крила служиле, кое растегнуте, износило у 3 метра и 22. Сентима (скоро 5. стопа). Величина є нѣна одѣ прилике, као у гуске. Фарба сѣино црна кожа гола, дебела и магна. Саставѣ тѣла, (несматраюћи на величину) изгледа као у слепогѣ мица. То животно буде, у Грай донешено, гди одѣ естествоиспитателя, и зналаца за родѣ животи, кое супре потопа живила, изяснѣно буде одѣ кои се остатци врло много у препотоцскимѣ словима землѣ налазе. Притомѣ іошѣ и то примѣчаваю да є онаѣ слой стѣне гди є то животно лежало такође пре потопскомѣ времену принадлежи (Lias-formatis). Она рупа гди є то животно лежало одговара сасвимѣ форми и величини тѣла поменутогѣ животногѣ, изѣ чега се ясно заключити може; да є оно у слѣдству сталоживаня землѣ тамо притрпано. Но како є оно толико хиљада година тамо живило остає велика загонетка, коя ће великимѣ научнимѣ, изтраживаняма повода дати. У осталомѣ примѣчава извѣститель то стои да колико се изѣ описиваня извести може, то ништа друго ніе него Патка гдне величине.

ДОМАЊЕ и СТРАНЕ НОВОСТИ.

С Р Б И Я.

„Србске Новине,“ подѣ учредничествомѣ г. К. Вуиѣа почеме су излазити на по табака свакиѣ данѣ, у формату као што є „Шумадинка“ излазила прошле године. Нама ніе нужно препоручивати „Србске Новине“ оне су и досадѣ менале свое учреднике, али публикумѣ ніе нигда меняо свое уваженѣ спрамѣ нѣи, и свакѣ се сѣ радостѣу нада да ће читаюћий србскій светѣ притећи и предброити се на оваѣ листѣ и тѣме олакшати ово бла-

городно предузеће новогѣ учредника, кога препоручити читателѣима држимо за нашу дужностѣ. Према томе што ће свакиѣ данѣ излазити, цена имѣ є годишња одѣ 5. талира умѣрена. Читателѣи треба да узимаю и подпомажу све листове, ербо што годѣ више новина излази, тимѣ више читателѣи добіаю, почемѣ онда свако учредничество мора се трудити што већма може, да свой листѣ усавршенствує. Пре неколико година имало є цело Србство само єдне новине, сада хвала Богу имамо іи шесторе. Троє на овоѣ страни: „Званичне Новине“, „Србске Новине“ и „Шумадинку“ и троє на овоѣ страни:

„Србскій Дневникъ са Седмицомъ“ „Световидъ са Светозоромъ“ и „Ратаръ“ кои одъ лане у Карловцима излази, и кога учређуе професоръ г. Дим. Петровићъ. Тай листъ најманъ е познатъ нашимъ читателѣма. У њѣму нема ни политичны новостѣи ни забавны предмета, читавъ сдржай њѣговъ састои се о земљѣдѣлю уобшће, о подизаню стоке, пчела и о свему прочемъ што е нужно за земљѣдѣла а и за свакога кои има стоку. Темельито разлаганъ о тымъ предметима одговара савршено цѣли тога листа. „Ратаръ“ излази свакогъ другогъ Четвртка на пола табака и цѣна му е годишня за Србию 30 гроша. (Пренумерацію на истый листъ прима у Београду књиџара г. Валожића, и профес. тргов. школе г. Ђвтим. Ђорђевиць). Овомъ приликомъ — опоминиоши читателъ да се уписую на све повремене наше листове — позивамо такође свакога да намъ свое забавне, научене, политичне, полезне и уобште свакояке дописе шалъ, кое ћемо мы, почемъ сада овай листъ на табакѣ излази, радо и съ благодарностѣу печатати. Нарочито молимо ону господу, кои се онако ревностно са своимъ дописима у „Србскомъ Дневнику“ надмећу, да и свое домаће листове не заборавае, еръ све оно што у „Дневнику“ читамо, осимъ гдѣкой неистиниты стварѣи, могли бы мы и у овдашнимъ листовима печатати. Само кадъ бы имао доброту когодъ да пише.

У Крагуевцу 14. Јануара. И мы смо прославили празникъ св. Саве, онако као што треба да се слави у свакомъ краю, гдѣ Срби живе. При литургији црква е была тако препуна да су многи око цркве и наполю стояти морали. Свак види, да е црква мала и да е већъ време да већу цркву зидамо, а о томе се већъ поодавно и говори. После цркве ишли смо сви у зданіе Полугимназіе, гдѣ е г. Д. Протићъ професоръ сходно и побудително слово говорио, а по томъ ђаци су песму пѣвали. Одатле одемо сви у основну школу, гдѣ е учећа се младежь обоегъ пола скуцлѣна чекала. Овде по обичаю славе буде сеченъ колачь, по томъ буду сви гости послужени кољивомъ, и при пуданю прангіе пѣвали су ученици пѣсме. Найвише тронуло насъ е слово, кое е еданъ ученикъ одъ 10. година говорио. Онъ се тако свима допао, да су га многи обдарили. — Њѣгова Свѣтлость князь, кои се одъ другогъ дана нове године овде задржавао, одпутовао е ютросъ у 7 сатѣи у Тополу, а оданде ће као што чуемъ одма поћи у Београдъ. За честь њѣвогъ присутствія овде, представлѣна е по другій путь на Богоявленіе у овдашнимъ театру: „Апотеоза Карађорђу“ (одъ г. Малетића), гдѣ е и Њѣгова Свѣтлость, много чиновника и народа было, и свакій е быо задоволянъ са представленіемъ.

У Крагуевцу 10 Јануара. Данасъ е овде падала киша као у средъ лета и чула се грмљавина праћена сѣванѣмъ муња. Овы дана быо е овде и г. епископъ Јоаникиѣ. Немогу пропустити да насъ неизвѣстимъ овомъ приликомъ да су познате пѣсме „Србкинъ М. С.“ овде врло добро примлѣне, и свуда се са особитимъ задовољствомъ читаю.

У Карановцу 14. Јануар Овай лепый данъ србскогъ светаца и просветителя, данъ св. Саве, патрона наши' училишта прославлѣнъ е овде кодъ насъ најторжественіе. Звона, коя су насъ своимъ гласомъ позвала у цркву, побудила су у свакоме неку радость; еръ тай светаць и

угодникъ божи и народный изъ средине е наше и одъ нашегъ е народа. И како да насъ необузме милина на данашній данъ, насъ све, кои у онымъ краевима живимо, куда е онъ негда ходіо и слогу и любовъ свуда приповѣдао. Па коме Србину неће срце одъ радости заиграти кадъ помисли, како се увимъ србскимъ црквама споминѣ память и у свимъ србскимъ школама оре се пѣсме младежи на славу тога србскогъ светителя.

При служби чинодѣйствовао е Њѣг. преосвештенство нашъ Епископъ г. Јоаникиѣ са више свештеника.

При служби држано е многолѣтствіе Свѣтломъ князу правителству и целомъ народу Србскомъ. После свршетка службе ишли смо сви у овдашнѣ основно училиште, гдѣ се, у присутствію г. Епископа, г. т. чиновника и многобройногъ грађанства, држало водоосвештеніе. Томъ приликомъ говорио е оварошкій учитель г. Ник. Стойковићъ слово о томе, како е срећанъ и напреданъ онай народъ, кои просвету и школе у свомъ њѣдру подиже и негуе, а напротивъ несрећанъ и назаданъ онай, кои е спрамъ тога немарљивъ, завршивши свое слово съ рѣчма: „да Богъ поживи у здравлю нашегъ Свѣтлогъ княза и правителство; и нашегъ добродѣтельима украшеногъ архiereя Јоаникија, достойногъ преемника св. Саве!“

ТУРСКА.

Декембра 28. започете су овде конференціе о преустройству подунавски княжества, и о станю и положеню рае према високой Порти и према саюзницима одъ 20. Нов. 1854. год. Сѣдница е држана у палати великогъ Везира, и састојала се одъ стране турске изъ великогъ везира Али-паше и Саид-паше, а одъ стране саюзника изъ госпode Прокеша, Тувенела и лорда Стратфорда. Гласа се, да е г. Тувенель учиніо такове предлоге, кои одговараю желји и мишлѣню високе Порте.

У Цариграду 26. Декембра. Дознаемо, да е ратно министерство у слѣдству неке распре и неспоразумленя са контролномъ комисіомъ, дошло наново у велику новчану забуну и оскудость. Речена комисія неће да изда далъ суме, догодъ іой се непокажу рачуни, на што су употреблѣни издати већъ 12,000,000 гроша. — Негодованъ и вика на Омер-пашу као да се мало стишала, одкадъ се дознале незгоде, съ којима се онъ борити морао, и одкадъ се умалио стра о судбини града Ерзерума. — Секретаръ енглескогъ посланства отићиће по особитомъ некомъ послу у Влацку. То као да стои у саюзу са распромъ, коя се породила између енглескогъ посланика у Букурешту и правителства княза Штирбея.

РУСИЯ.

Изъ Одесе пишу „Естер. Кореспондет“—у подъ 29. Декем. слѣдуюће: „На овдашнимъ батеріама край мора наново се врло ревностно ради. Непролази готово ни еданъ месецъ, а да исте батеріе свой видъ сасвимъ непромену. У Николаеву употреблѣно е выше хиљада войника на подизанъ шанчева и обкопа. Као што е познато, лежи Николаевъ на ђошку едногъ триугла, кои е о-

бразованъ утокомъ рѣке Ингула у Бугъ. Сва е околина нескловита равнина, а варошь лежи на едной малой висини. Одбранителна утврѣна, која се око Николаева подижу, спадаю у сувоземне батерије край обала. Прве су саграђене у три реда, наоружане су польскимъ топовима и пружаю се око 5 врстий у пешчану равницу; а ове последнѣ леже башъ на обали Буга рѣке, и то одъ чести непосредствено у вароши (Грашкая пристаны) кое пакъ на узвышенимъ местима кодъ оближњихъ села, и наоружане су тешкимъ топовима. На сѣверной страни Николаева, која е широкимъ утокомъ Ингула рѣке у Бугъ заклонѣна, нису подигнута јошъ никаква утврѣна; но за таква е већъ планъ начинѣнъ, и по свој прилици почеће се скоро градити.

У Петробургу 31. Децем. Прекјуче е држано у корпусу нажа велико торжество за честь княза Василчикова, кои е, као и многи други одъ наши ђенерала, войничке науке у реченомъ корпусу свршио, и кои се као и Тотлебенъ у Криму славно одликовао. Гди годъ се буди кои одъ храбри бранителя Севастополя или овде или у Москви или буди гди покаже, ту га примаю съ највећимъ почестима и изјавленѣмъ благодарности. Тако е недавно у Москви за честь ђенерала Хрулева цело благодарство те вароши дало у енглескомъ клубу велику и сайну часть.

— Венералъ грофъ Бенкендорфъ одпутовао е прекјуче у вече одавде натрагъ у Берлинъ на свое мѣсто. Царъ е овогъ ђенерала како на целомъ путу у Кримъ, тако и овде у Петробургу, особито одликовао, и сви мисле, да е онъ опредѣленъ за врло важне послове. На свакој начинъ онъ е едно одъ најзнатниј лица у околини царской.

— Венералъ Ридигеръ, кои е заповѣдникъ своју войскій, кое се налазе на обалама финскогъ и ригајскогъ залива, опасно се разболео, и команду његову примио е за време ђенералъ грофъ Остен-Сакенъ.

У Одеси 30. Децембра. Ови дана стигла су овамо три батальона одъ новоустроенногъ полка ловаца царскога дома. Ова е войска обратила на себе обштыи позоръ и удивленѣ. Она е првѣи образацъ войске; еръ и саме царске гвардѣ, којима се Русія поноси, остаю у сравненю съ овѣмъ полкомъ далеко натрагъ. Одемо, оружје, одабраностъ момака и вештина њѣова, у кратко, све е на њима изредно и угледно. И по томе нѣ ни сумњати, да неће ова войска очевиваню Русіе у идућој войни подпуно и достойно одговорити.

Приборъ войске на Дунаву тако е великии и знатанъ, да се у некимъ местима нѣ ни сместити могла. Исмаилъ Бендеръ и Хотинъ врло су яко утврѣени, и сва извѣстѣя изъ внутрености царства являю намъ о грднымъ и непрекиднымъ припремама и оружаню за снажно продуженѣ рата у идућој години.

У Варшави 5. Јануара. Едне немачке новине пишу о станю княза Паскѣвића слѣдујоће: здравлѣ княза Паскѣвића тако е већъ клонуло, да су већъ сви лѣкари дигли одъ њѣга руке. Но његова е животна сила јошъ толико крѣпка, да ће се онъ јошъ задуго борити сараномъ, кои има у стомаку, и кои се већъ може и рукомъ опипати. Онъ е јошъ у пуној свести и гласъ е његовъ јошъ снажанъ. На болной постелѣи веће нѣ

више кадаръ самъ усправити се. Баронъ Клоцъ лечи га садъ магнетичнимъ путемъ, будући су већъ сва друга средства и лекови безуспѣшно употребљени были.

ФРАНЦУСКА.

Изъ Париза пишу подъ 9. Јануара слѣдујоће: Данасъ око 9. сатѣи уютру имао е лордъ Ковлей аудѣнцію кодъ цара, а у 10 сатѣи држано е министерско засѣданіе. Неки намъ веле, да е царъ, обрадовавши се изненаднимъ попуштанѣмъ Русіе, уедно и то изјавио, да ће се ипакъ на саюзъ са Енглескомъ највеће призренѣ имати у свему, што се годъ на ратъ съ Русіомъ односи. Говори се да е примиріе, кое е по гласовима берзе већъ заключено, наишло у Енглеской на одпоръ. Тамо се сирѣчь жели, да се заключенѣ примирія одложи донде, догодъ се не започну преговори о миру. Говори се и то, да се у данашнѣмъ министериалномъ засѣданю водила рѣчь и о мѣсту, гди ће се преговори о миру држати, и да се царъ нѣ противио препоруки страны дворова, кои су Дрезду за мѣсто преговараня предложили; но рѣшеніе о томе јошъ нѣ учинѣно. Заповѣсть ратногъ министра, да се изъ јужне Француске нешиль у Кримъ никакавъ ратни материалъ и џебана, као да е опетъ поречена.

— „Конституционелъ“ доноси слѣдујоћу телеграфску депешу изъ Петробурга одъ 6. Јануара:

Препись оногъ протокола, кои садржава приманѣ аустриски предлога мира као основъ за будуће преговоре, и кои су подписали грофъ Неселроде и грофъ Естерхази, припослатъ е данасъ у Бечъ князу Горчакову. —

У Паризу 9. Јануара. Ескадра адмирала Буета одвешће у Грчку едно одѣленѣ драгона за ту цѣль, да истреби тамошнѣ разбойничке чете. Изгледѣ мира не само да су прослављени одъ стране своју высоки сановника многимъ и сайнимъ частима и забавама, него су яко подѣйствовали на полетъ предузимателногъ духа. — У Лоріану стављенъ е на обште удивленѣ еданъ вышій офицеръ подъ затворъ, и истый се у затвору обесіо. Онъ е окривљенъ, да е затаю државне новце.

ПОЛИТИЧНЫЙ ПРЕГЛЕДЪ.

Поради подписаня предварителногъ уговора мира мѣраће заступници ратујоћи сила у Бечу добити особита пуномоћства. Князь е Горчаковъ таква по свој прилици већъ и добио, и то преко курира, кои му е ноту одъ 4. Јануара донео; но будући су правительства западны сила рада, имати најпре препись (копію) речене ноте у рукама, пре него што даду своима заступницима у Бечу дотична пуномоћія, зато „Ендепандансъ белжъ“ вели, да ће се ако се подписанъ те ноте одложи до почетка идућега месеца, то закосненѣ тимъ обстоятельствомъ довольно изяснити и оправдати; — далъ вели тай листъ, да то чеканѣ неће пасти никоме тешко, особито садъ, кадъ намъ свакој данъ све већма остварава и подкрѣпљава наша наданя о миру. Енглески листови изјавляю непрестано неку сумню и неповеренѣ, и веле да башъ у петой точки лежи највећій чворъ и заплетакъ. Но кадъ се расуди, да су съ едне стране зактеваня, која се

на ову пету точку односе, већ у напредъ између саюзника одъ 20 Новембра 1854. год. точно опредѣлена, и да иста зактеваня сдржаваю условія, да Руси неподигну више тврдию Бомарсундъ, да се пусте европски конзули у руска црноморска пристаништа, и да се границе рускогъ царства у Азиі точно означе, — съ друге пакъ стране кадъ се промысли, да е Русія та зактеваня, пре него што ѿ ѿе одобрила, точно познавала, то се о повольномъ изходу преговора нетреба ни сумњати. На комъ ће се мѣсту ти преговори држати, не може се до душе напредъ казати, но известно е толико, да то неће быти у Бечу, еръ то бы было противъ дипломатскогъ обичая, да се у оной истой вароши заклучи миръ, у којой су подписани преходителни преговори о миру.

Една телеграфска депеша изъ Петербурга одъ 10. Января доноси намъ слѣдуюће: „Журналъ де С. Петербургъ“ явля, да е Русія, у слѣдству изьявлѣне желъи целе Европе, аустрійске предлоге примила. Царско-русска влада не хтела преговорима о споредностима и вторичнымъ стварима отешчати помиренъ, коегъ помиреня успѣхъ подпуно одговара ѿной искреной и топлрой желъи, и мысли, да има пуно право надати се, да ће ѿ ѿ явно мнѣнїе свою држава на той умѣрености благодарити.

— Поредъ свега тога што енглеске новине траже да се јоштъ више захтева да Русія попусти, неће се надежде за скорый миръ осуетити. Сви судворови склонѣни миру, Европа е сита рата, све французске новине похвалою цара рускогъ што се одважїо да прими предлоге, и да се по ѿима далъ источно питањъ размрси и миръ утврди. Царъ Наполеонъ кадъ се увѣрїо да е Русія примила познате предлоге, зовне енглескогъ посланика лорда Ковлея и рекне му: „Господине, пишите ващемъ правителству, да самъ я момъ посланику у Бечу Буркинею послао налогъ да и онъ подпише примирїе и да се престану наше войске тући.“ И кадъ се лордъ томе зачуди, придода царъ: „Вы знате да самъ я по лондонскомъ уговору главный повелитель целе и морске и сувоземне саюзне ратујоће войске; имамъ дакле безъ сваке сумнѣ право примирїе чинити.“ Лордъ се само हुтећи поклати. По свему видимомъ — разне новине пишу — између Енглеске и Французске наступило е неко неповѣренъ, гдѣ коє пакъ новине пишу: да ће царъ французскїй радїе попустити да се рать продужи по желъи Енглеза, него да съ Енглескомъ прїятельство поквари: међутимъ белгискїй краль посредує сада, кодъ енглескогъ двора у ползу мира. Енглескїй посланикъ у Паризу Ковлей приликомъ едне части наїо е здравицу: „за срећанъ свршетакъ наступаюћїй преговора о миру;“ и изъ те чаще вина заклучую новине да е такође и Енглеска попустила одъ далъгъ потраживаня. Како ће се будућа саветованя, коя ће при свршетку месеца Фебруара почети, свршити, и кадъ дође разговоръ на землѣ коє су Руси у Азиі освоили и већ са своимъ царствомъ споили. „Але. Цгг.“ чудећи се да е Русія примила предлоге непрориче да ће се будуће конференцие срећно за миръ свршити, и сумња да Русія не найпре нашла у тимъ предлозима една тайна врата, на коя кадъ годъ хоће може изаћи и рать опять почети стовараюћи опять проклетство и одговорность рата на тућа лећа.

Последня вѣсть съ бойногъ поля изъ Азиі коя намъ доноси да су Руси савъ Карсъ осимъ само едного зїда,

срушили, наводи намъ те мисли на память да Руси предвиђаю да ће заузет землѣ у Азиі оставити морати па зато и руше градове, да имъ буде по времену лакше воевати, ако бы кадъ годъ опять оваква времена наступила. — Изъ Петербурга јошъ ништа нечуемо како е примлѣно примирїе дѣйствовало, едно писмо (изъ Петербурга одъ 4. Январ.) гласи овако: „Данасъ рано зовне царъ Неселроду и Сенявина (помоћника Неселродина) и саобшти имъ да се рѣшио да прими предлоге, и заповеди имъ да одма о томе извѣсте грофа Естерхазїа. Царъ е самъ дуго размишљавао и самъ се за то и рѣшио. Неселроде саобштио е грофу Естерхазу то важно рѣшенїе на писмено у комъ е изьявіо да царъ желећи да покаже свою миролюбивость и да утврди прїятельство са бечкимъ дворомъ прима бечке предлоге. Царъ Александеръ послао е свогъ престолонаслѣдника Николая, да ту важну вѣсть великомъ князу Константину яви.

ВѢСТИ СЪ БОЙНОГЪ ПОЛЯ.

„Монитеру де ла флотъ“ пишу са источнога мора о рускимъ одбранителнимъ средствима у Кронштату слѣдуюће: „Лађе одъ флоте, кою Руси садъ имаю, састое се понайвише изъ топовски шайкїй, кои ће брой износити до 225 комада, и одъ кои су 40 парне лађе и принадлеже новїемъ ратномъ матерїалу. Остале лађе све су на едра, и спадаю у старїи ратный матерїалъ, но оне су сасвимъ оправлѣне и добро наоружане. Неколько одъ тїй шайкїй немаю ни едра но само весла; Руси су се потрудили да ѿ учине мало покретнїима, и зато су увели неку нову систему за крїенъ весала. Тымъ лакимъ бродовима придаю Руси велику важность и обраћаю на грађенъ исты великїй трудъ и млоге раднике. Парне лађе на завртанъ, „Виборсъ“, „Константинъ“ и „Орель“, коє се већ неколько година у Кронштату граде, већ су готово довршене. Ово су лађе трећегъ реда и има свака по 84 топа. И две фрегате на завртанъ, свака одъ 40 топова и грађене по некомъ новомъ крою, быће скоро готове; а три корвете на завртанъ: „Стрїела“, „Марїа“ и „Силачъ“ већ су довршене, само нису јоштъ наоружане и опремлѣне. Оне неиду дубоко у воду, имаю машине одъ 160 коня снаге. У великой петробурскрой тополиници ради се данъ и ноћ. И у радїоницама кронштатскимъ влада велика дѣлательность подъ управомъ и надсїранѣмъ полковника Пихелштайна, кои е имао команду надъ обсаднимъ топовима кодъ Севастополя.

„Най прайзише Цайтунгъ“ доноси намъ еданъ дописъ, припослаты изъ Цариграда „Ле Нору“, у коме између осталого стои слѣдуюће: Кадъ се извезло на суво неко число Турака, кои су се изъ рускогъ робства кући своїой враћали, казао е еданъ французскїй офицеръ, видећи те Турке, добро одевене и нараћене: ни еданъ се Французъ невраћа изъ рускогъ робства, а да некує у звезде цара рускогъ, а исто тако говоре и ови Турци!“ Стваръ е ова истинита и не тако маловажна, као што се то на првый погледъ чини; руско великодушїе према побеђеныма и зароблѣнїцима дѣйствує врло яко на духъ и расположение, особито азиатски народа. Генералъ е Муравїевъ постуланѣмъ своимъ при осваїноу Карса може быти тако исто дубоко упечатленъ учинїо на азиат-

ске народе, као годъ што е то учинило и само падение тога града. „За польске бегунце я ћу зацело издѣйствовати царску милость,“ рекао е онъ, „али не за мацарске, које по постоећимъ уговорима Аустрији издати морамо.“ Онъ имъ е самъ дао одело, новаца и ране. Одъ готово 20.000 людѣй, које су Руси у тврдињи заробили, ослобођено е више одъ половине; Руси су шта више савѣтовали баши-бозуцима, да се даду уписати у турско-енглеску легию. Кадъ су Руси већ заузели Карсѣ, разпитивали су нѣгови офицери по свимъ кућама, да ли жители имаю јошъ толико снаге, да сами дођу по рану, и гди су люди одъ глади попадали и изнемогли, ту имъ се рана у кућу доносила. Ђенералу Вилијаму, који е текъ у рускомъ стану дознао, да га е нѣгова краљица пре неколико недела наименовала ђенераломъ и кавалѣромъ батскогъ ордена, пао е яко у очи начинъ военогъ запта у руской войсци, који е ту више наликъ на породична и сродствена одношеня, него у свимъ другимъ войскама. Омер-паша е одъ своју праву Турака презрениъ, и Енглези, кои су у турской служби, проглашаваю га за слабоумногъ човека. У Карсу нашли су Руси 30.000 новы енглески пушакa, даль 3000 изредны лѣтихски карабина, 135 сасвимъ опремлѣны топова одъ жутога туча, (само што су сви конѣи већ пропади были) и врло великѣй брой ливены тешки топова, које Руси нису дали себи труда ни преброяти. Жители у целомъ пашалуку карскомъ и у свој Ђрменской сматраю засадъ Русе као свое најболѣ прѣятель.

Изъ Ерзерума пишу „Таймс-у“ подъ 12. Декем: између осталогa и слѣдуюће: Јошъ еднако стижу намъ изъ Карса редиѣи и баши-божуци које су Руси одпустили своимъ кућама. Они изгледаю бѣдни и болестни, но опетъ не онако збунѣни и готово изванъ свести, као они кои су најпре дошли, ерѣ су ови позднѣи имали времена да дођу на путу мало къ себи. Ако е гласовима вѣровати поскапало е одъ 6000 разпуштены редиѣа,

нѣи 1500 у снегу. — Турска войска, која е јошъ одъ почетка прошлога лета становала на Дева-Бујунуку, премештена е у варошъ; а томе е већ было крайнѣ време; ерѣ смртъ и болестъ почеле су страшно таманити нѣне редове. Главнѣй командантъ Селим-паша, остае као обрязаць леньогъ, неспособногъ а притомъ тврдоглавогъ войсковође, и једино чимъ бы могао правдати, естъ то, да ни остале паше нису многе болѣ. — Допитатель поброява разна већ довольно позната злоупотребленя, и вели, да ће и Ерзерумъ као и Карсѣ морати пасти, ако се не пошлѣ у ту варошъ какавъ валянъ ђенераль са одабранимъ военимъ штабомъ. — Одъ ђенерала Вилијама и нѣгови пратиоца стигла су намъ нова писма. Они изчекиваю, да се 27. Декембра крену изъ Гумре у Петробургъ. Съ нѣима свима поступа се врло улудно и обраћа се на нѣи велика пажња.

Најновѣя Пошта.

Писма изъ Цариграда 29. Декембра являю, „Конституционелу, како се тамо разнео гласъ, који до душе јошъ нѣе званично потврђенъ, да се еданъ великѣй корпусъ рускѣй одъ 20—25.000 момака упутѣо Крчу, и да се е недалеко одъ вароши настанѣо.

Вѣсти изъ Техерана являю, да е енглеско посланство изъ престолногъ града отишло, и да тамо за време одправля послове конзулъ Стуенсъ. Лонгвортово посланство у Циркасию испало е несрећно за рукомъ; шта више, Черкези су и самогъ нѣга оплячкали.

Една телеграфска депеша „Морнинг-поста“ явля подъ 11. Јануар.: Царъ Александеръ издао е заповѣсть, да се у Криму заклучи примирѣе. Тай листъ сматра то као желю мира, премда и сама зима по себи то примирѣе налаже.

Течай новаца: Дукати, 5. Фор. 4 кр. за банке.

О Г Л А С И.

(1—3) Община вароши Шабца даваће подъ изоръ еданъ свой забранѣ до камичка постоећѣй, кои у простору своѣмѣ има 140. плугова чисте и до 60. плугова подъ шумомъ землѣ, подъ аренду на одну годину дана, рачунаюћи одъ 10. Марта тек. год. Лицитацѣя сврѣ арендираня овога забрана држаће се у вароши Шабцу 1. 2. и 3. дана наступаюћегъ месеца Марта тек г. Зато нека свакѣй онай, кои бы желю истѣй забранѣ на изоръ подъ аренду узети, исты дана у Шабцу буде, и при лицитираню присутствуе. —

(3—3) У дућану (у кући г. Попечителя Марковића) кодъ подписане налази се у великомъ избору: разны коафѣира, маншета и грудны букета и свега другогъ женскогъ накита за ба-

лове, по најѣфтинѣю цену. Исто тако подпѣисана препоруче се почитаеомомъ женскомъ полу за фризѣранѣ косе по најновѣој моди.

ТЕРЕЗА ШТОЛЦЪ.

(1—3) Магазе княза Милоша, наодећесе на Сави до ђумрука и све друге магазе нѣгове, даваћесе о идућемъ ђурђеву-дну подъ кирию. Ко жели исте магазе или задржати и даль одъ ђурђева-дне, или наново ѣй узети, нека се изволи подпѣисаномъ до ђурђева-дна ради погодбе и правленя уговора приявити.

АНТОНѢ РАДИВОЕВИЊЪ
надзиратель добара княза Милоша

(2—3) У кући Игњата Абаѣѣе кодъ делѣйске чесме има вишегодишнѣ — Старе Шљивовице за продаю, на више одъ акова.

(3—3) Ко жели добра Карловачка бермета на аковѣ или на выше акова купити, нека се изволи приявити у дућану Баића, преко пута одъ Читалишта кодъ „Арапина.“

Благодарѣћи читателѣима на знаменитомъ брою уписника, учтиво позивамо, ако се јошъ кои жели пренумерирати да намъ се најдалѣ до свршетка овога месеца яви, како бы одма могли све адресе дати да се трукую. Свакѣй онай кои се до 15. Фебр. пренумерира моћи ће све броеве одъ ове године добити.

УЧРЕД. ШУМАДИНКЕ.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА